

บันทึก
เรื่อง โทษประหารชีวิต

ตามที่ได้กราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานอภัยลดโทษให้นักโทษเด็ดขาดชายชด พุ่มไสว ซึ่งต้องโทษฐานฆ่าคนตายโดยเจตนากำหนดโทษประหารชีวิต และนักโทษเด็ดขาดชายเลียน เลือห่วย่าน ซึ่งต้องโทษฐานชิงทรัพย์และฆ่าเจ้าทรัพย์ตายกำหนดโทษประหารชีวิตลดลงเป็นจำคุกตลอดชีวิตทั้งสองราย ต่อมาได้มีพระราชกระแสว่า เหตุผลที่อ้างมาเพื่อขอพระราชทานอภัยลดโทษให้แก่ นักโทษเด็ดขาดชายทั้งสองนั้น ดุยยังมีน้ำหนักเพียงพอที่จะพิจารณาเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาลได้ กฎหมายเรื่องการลงโทษประหารชีวิตก็ได้มีมาในประเทศไทยเป็นเวลายาวนาน และสืบต่อเนื่องมาจนบัดนี้ เมื่อมีกฎหมายบังคับอยู่ ถ้าจะลดหย่อนผ่อนให้ตามเหตุผลที่อ้างมานี้ ก็จะทำให้การวางโทษของศาลนั้น คณะรัฐมนตรีขออน้อมเกล้าฯ รับพระราชกระแสมาพิจารณาด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าฯ

นโยบายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตของคณะรัฐมนตรีมีว่า ประสงค์จะให้เกิดโทษประหารชีวิตในประเทศไทยเสีย แต่โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับการเกิดโทษประหารชีวิตนี้เป็นปัญหาอันละเอียดอ่อน ซึ่งจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบ ประกอบกับจะต้องทดลองตรวจสอบผลได้ผลเสียในการนี้โดยถี่ถ้วน ฉะนั้น คณะรัฐมนตรีจึงยังไม่ได้ดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกโทษประหารชีวิตเสีย เพราะจะเป็นการรีบด่วนเกินไปที่จะกระทำเช่นนั้น ในชั้นนี้คณะรัฐมนตรีจึงเป็นแต่เลิกโทษประหารชีวิตในทางข้อเท็จจริงไปก่อน คือ เว้นแต่กรณีนอกเหนือเหลือเกินอันเป็นที่เห็นได้ชัดว่า จะต้องลงโทษประหารชีวิตสถานเดียวแล้ว คณะรัฐมนตรีย่อมมีนโยบายที่จะนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานอภัยลดโทษประหารชีวิตลงมาเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งการที่คณะรัฐมนตรีจะทูลเกล้าฯ ถวายคำแนะนำขอพระมหากรุณาธิคุณลดโทษเช่นนี้ คณะรัฐมนตรีย่อมสำนึกเป็นอย่างดีว่า คณะรัฐมนตรีจะต้องรับผิดชอบต่อได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท และสภาผู้แทนราษฎร แต่นโยบายเลิกโทษประหารชีวิตในทางข้อเท็จจริงและค่อยทำค่อยไป เมื่อปรากฏผลดีเป็นคุณประโยชน์แน่ชัดจะได้ดำเนินการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางกฎหมายอย่างเด็ดขาดนั้น คณะรัฐมนตรีเห็นด้วยเกล้าฯ ว่าเป็นนโยบายที่สมควรและน่าจะไม่กระทบกระเทือนการวางระดับโทษของศาล เพราะตราบไต่ที่กฎหมายยังมีโทษประหารชีวิตอยู่และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในคดีเป็นอย่างอื่น ศาลย่อมจะต้องวางโทษประหารชีวิตตามกฎหมาย และเป็นการถูกต้องแล้ว การที่จะอภัยโทษหรือไม่ และเพียงใดเป็นเรื่องของฝ่ายบริหารที่จะพิจารณาตามควรแก่กรณี รัฐธรรมนูญของทุกประเทศก็ได้ให้ฝ่ายบริหารเสนอคำแนะนำไปยังประมุขเพื่อขออภัยลดโทษลงมาได้ ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ศาลดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด และให้ฝ่ายบริหารดำเนินการในทางใช้ดุลยพินิจด้วยความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารเอง

ส่วนเหตุผลที่ไม่สมควรจะลงโทษประหารชีวิตนั้น มีดังนี้

๑. โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่สามารถแก้ไขภายหลังได้ ทุกประเทศได้ปรากฏว่า ศาลยุติธรรมได้ลงโทษผู้ปราศจากความผิดไปมากมาย เช่น เป็นเพราะพยานเบิกความเท็จหรือการจำตัวผู้กระทำความผิดคลาดเคลื่อนไป ถ้าหากลงโทษประหารชีวิตผู้กระทำความผิดเสียแล้ว แม้จะปรากฏภายหลังว่าได้พิพากษาไปไม่ตรงกับความจริงก็ไม่มีทางแก้ไขภายหลังได้

๒. โทษประหารชีวิตอาจทำให้เสียความยุติธรรม ในต่างประเทศได้ปรากฏบ่อย ๆ ว่า ลูกขุนได้ชี้ขาดข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่มีความผิดเพราะไม่ประสงค์จะลงโทษประหารชีวิตจำเลย ซึ่งถ้าหากจะลงโทษที่เบากว่าได้ ลูกขุนคงจะชี้ขาดว่าจำเลยกระทำความผิดจิตใจของผู้พิพากษาบางท่านก็อาจเป็นเช่นนั้นได้

๓. โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ลงเพื่อแก้แค้น ไม่ใช่เพื่อทำให้ผู้กระทำความผิดกลับตนเป็นคนดี จึงไม่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน ทางที่ถูกควรจะพยายามอบรมบ่มนิสัยผู้ที่ผิดพลัดไปแล้วให้เป็นพลเมืองดีอย่างเดิม จริงอยู่มีบางท่านกล่าวว่าผู้กระทำความผิดบางคนที่ไม่สามารถอบรมให้กลับตนได้ แต่ก็ไม่มีหลักเกณฑ์ใดที่จะชี้ได้ชัดว่า บุคคลที่รับโทษประหารชีวิตเป็นบุคคลที่ไม่สามารถจะอบรมให้กลับตนได้

๔. ที่กล่าวว่าโทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ปราบปรามการกระทำความผิดที่ร้ายแรงได้นั้น ไม่เป็นความจริง ทั้งนี้จะเห็นได้จากประเทศที่มีผู้ประหารชีวิตก็มีผู้กระทำความผิดให้ลงโทษนี้อยู่เสมอ ส่วนประเทศที่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้วก็ไม่ปรากฏว่าการกระทำความผิดทวีมากขึ้นเพราะเหตุนี้ จริงอยู่มีคำกล่าวอ้างว่าโทษประหารชีวิตทำให้บุคคลเกรงกลัวมากเพราะทุกคนต้องรักชีวิต แต่ความจริงเมื่อบุคคลกระทำความผิด บุคคลมักจะไม่ได้นึกถึงโทษ แต่นึกว่าเขาจะมีโอกาสกระทำความผิดจนสำเร็จโดยไม่ต้องถูกจับกุมหรือไม่ หรือมีฉันทะนั้นก็กระทำความผิดโดยอารมณ์ เช่น ความหึงหวงหรือบันดาลโทสะโดยไม่ได้คิดถึงโทษประหารชีวิต นอกจากนี้เมื่อบุคคลคนหนึ่งแน่ใจว่าถ้าเขาถูกจับเขาจะต้องรับโทษประหารชีวิตสถานเดียวแล้ว เขาก็อาจกระทำความผิดร้ายแรงซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพราะจะทำผิดก็ครั้งก็ต้องประหารชีวิตทั้งนั้น

๕. โทษประหารชีวิตเป็นโทษที่ไม่ชอบด้วยหลักมนุษยธรรม เพราะเป็นโทษที่ทำให้มนุษย์ฆ่าฟันกันเอง เพฆฆมาตย์ยอมทำหน้าที่ฆ่าผู้ที่ไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับเขามาก่อนเลย การฆ่าแต่ฝ่ายเดียวไม่ใช่การต่อสู้กันและกันอย่างทวารต่อทวารในสงครามย่อมกระทบกระเทือนจิตใจของเพฆฆมาตย์อย่างยิ่ง นอกจากนี้โทษประหารชีวิตนั้นย่อมกระทบกระเทือนจิตใจบิดา มารดา ภรรยา และบุตรของผู้ต้องโทษประหารชีวิตไม่น้อย

เมื่อผลเสียของโทษประหารชีวิตมีดังกราบบังคมทูลพระกรุณามานี้ ฉะนั้นตำราอาชญาวิทยา (Criminology) สมัยใหม่เกือบทุกเล่มจึงได้ตำหนิตติเตียนการวางโทษประหารชีวิตทั้งนั้น และความนิยมเยี่ยงของประเทศต่าง ๆ ในปัจจุบันมุ่งไปในการยกเลิกโทษนี้ ประเทศใดที่ยังไม่พร้อมจะยกเลิกโทษประหารชีวิตก็จำกัดให้ลงโทษนี้เฉพาะความผิดบางความผิด ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตมีดังนี้

เบลเยียม	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๖๓
ปอร์ตุเกส	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๖๗
ฮอลแลนด์	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๗๐

สวีต	๑๕ คานตอน แต่ ค.ศ. ๑๘๗๔ ทั่วประเทศ ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๔๒
นอร์เวย์	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๐๕
สวีเดน	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๑
ลิทัวเนีย	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๒
เดนมาร์ก	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๓
เยอรมันนีตะวันตก	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๕๒
เอเคเวดอร์	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๙๕
โคลัมเบีย	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๑๐
อาร์เจนติน	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๒
คอสการิก้า	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๖
เปรู	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๖
อุรุกเว	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๖
พินิซูรา	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๖
ชิล	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๐
นิวซีแลนด์	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๔๑

มลรัฐของสหรัฐอเมริกา

ห้ามลรัฐ คือ (๑) เมน	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๗๖
(๒) มีเนโซตา	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๑๑
(๓) โรตไอสแลนด์	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๕๒
(๔) เซาท์คาโตต้า	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๑๕
(๕) วิสคอนซิน	ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๕๓

คณะรัฐมนตรีหวังด้วยเกล้าฯ ว่า ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทจะได้มีพระมหากรุณาธิคุณสนับสนุนนโยบายเลิกโทษประหารชีวิตในทางข้อเท็จจริง โดยการพระราชทานอภัยโทษเป็นราย ๆ ไป นอกจากกรณีนอกเหนือเหลือเกินจริง ๆ ดังกราบบังคมทูลพระกรุณาแต่ต้น

การจะควรประการใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

คณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล

มกราคม ๒๔๙๗